

La urbanització de les ciutats de Catalunya

Els tècnics dels municipis

En la urbanització de les nostres ciutats, és indubtable que els tècnics dels Ajuntaments hi tenen una gran responsabilitat. Ells són els únics que tenen el deure de conèixer els problemes de la ciutat, el seu desenrotllament, les seves necessitats i la seva creixença. La llur acció, serà tant més beneficiadora per a Catalunya, quant amb més intensitat sentin l'ideal Cívic. La llur missió és preveure la ciutat, anticipar-se i profetitzar totes aquelles solucions que l'avenç faci necessaries.

A pesar dels temps que estem travessant, gairebé podem esperar que les nostres ciutats seguiran la llur evolució, esdevenint cada dia nuclis urbans de major importància. Cal recordar l'augment de Sabadell, Terrassa, Manresa, Amposta, Reus, Figueres, i tantes altres ciutats, per a comprendre la necessitat que els tècnics del municipi coneguin, en tota la seva amplitud, els problemes d'estètica, sanejament, circulació i bellesa, que a la ciutat es refereixen.

Hi ha en les nostres viles, oportunitats úniques per a convertir-les en ciutats comercials, industrials, d'estiueig i de salut; oportunitats que si es deixen passar i no s'orienta la formació de la ciutat, la nostra manca de previsió farà que es perdin aquelles qualitats, que amb un senzill esforç haurien donat personalitat a la ciutat.

Dels tècnics del municipi, dos són, principalment, els qui han d'intervenir en la urbanització de les nostres viles i ciutats: l'arquitecte i el secretari.

Es arrelada, en molts de nostres Ajuntaments, la idea de que els tècnics no han d'ésser més que els encarregats de portar a la pràctica els acords i les pensades dels regidors, i, el que és més de doldre, és que aquesta opinió la comparteixen, no sé si per rutina o per por a l'estudi, molts dels tècnics que estan a sò del municipi. Acceptar en la urbanització aquest criteri, és abandonar l'esdevenidor dels nostres pobles a mans dels regidors. Encara, en la majoria dels nostres Ajuntaments, els homes que pel sufragi del poble administren la ciutat, estan mancats de la preparació necessaria per a la resolució encertada dels diferents problemes que reclama la construcció de la ciutat. La duració limitada del càrrec de regidor, és causa que molts dels seus esforços es perdin en finir el seu càrrec, en tant que el tècnic municipal, pel seu caràcter de permanent, pot plantejar en cada instant el que sigui necessari per la grandesa i embelliment de la ciutat.

L'Arquitecte municipal deu ésser home del dia: l'educador, l'apòstol, el depositari del bon gust, el que deu imposar les seves idees a l'individu i a les Corporacions; la seva missió és fer art, inquirint-ho tot; i fer art és viure, és educar els ciutadans, és anar amb els qui demanen, és ésser el primer revolucionari, és anar amb els qui criden i contra els qui baledregen, és portar en els municipis tots els problemes de l'Art Cívic, alçant-los com una senyera per damunt de les diferències dels homes i en benefici de la Patria. Deu l'Arquitecte Municipal, conèixer totes les solucions modernes de la higiene i en un país com el nostre, on l'endarreriment sanitari és complet, i on la tradició de certes creences, és un obstacle per a l'avenç sanitari, la seva acció ha d'ésser la d'anar contra la rutina, tenint sempre present que el primer dret de tot ciutadà no sols és el de viure, sinó també el dret a la salut, base de la riquesa i prosperitat de tots els pobles.

Necessita la ciutat, en desenrotllar-se, fer-ho segons uns certs principis i obeint a un plan que no sols respongui a les necessitats del moment, sinó que, avantçant-se, faci que, quan hagi adquirit tota la seva plenitud, tots els seus elements, ocupin el lloc que la seva missió reclama. Per això, és necessari que l'Arquitecte Municipal senti amb tota la seva grandesa l'ideal Cívic, ideal que, a cada nou pas de la ciutat, anirà engrandint-se. Que per molt que embellem i millorem les nostres viles, pobles i ciutats, sempre devem tenir l'esperança de seguir-les perfeccionant en profit de la nostra Catalunya.

No tots els Ajuntaments poden tenir Arquitecte, i, en una esfera més simplista, els substitueix el Secretari de l'Ajuntament. Durant molts anys, i encara avui, s'ha comès l'error de fer que poguessin ésser secretaris tota mena de persones, sense aquella cultura i preparació que per regir els municipis és necessaria. En el creixement de les nostres viles i pobles, el Secretari hi té un deure importantíssim a complir. Ell és el qui ha d'orientar als regidors, i el desconeixement dels problemes més elementals de la ciutat i de tot quan afecta a l'Art Cívic, pot ésser perjudicial per al poble. Jo he sentit a dir moltes vegades: és que el

nostre poble no ha d'ésser Barcelona; no hi ha necessitat que els nostres carrers siguin tan amples, ni tampoc que obliquem a construir les cases en determinades condicions; pel que és el poble ja està bé. Com si l'home que viu en un poble, fos, anatómicament, fisiològicament, de diferent condició que el de la ciutat; com si no necessités el mateix aire pur per a respirar, i com si la Bellesa fos sols patrimoni de les grans urbs. I així, amb aquests arguments, hi ha pobles de Catalunya on les condicions higièniques de les cases són pitjor que les menys recomanables de les nostres grans ciutats. L'examen d'una estadística de mortalitat en les nostres viles bé prova prou l'endarreriment sanitari en que vivim. La tuberculosi i el tifus són les que donen major contingut, i és que l'habitatge i el sanejament de la vivenda i del poble és encara rudimentari.

Totes aquestes deficiències gravíssimes, poden ésser millorades i fins completament perfeccionades, si el Secretari, coneixent el mal, sab aplicar-li el remei, establint reglaments de policia urbana, on es resolguin satisfactoriament les qüestions d'higiene, el cúbic d'aire de l'habitació, la llur ventilació i airejament directe, la orientació dels carrers, la relació d'espais oberts amb l'espai edificat. Tenen els pobles el gran avantatge de la economia dels terrenys, el que moltes vegades permetria fer que el creixement del poble es fes adoptant el tipus de *Ciutat-jardí*. El gran exemple d'Anglaterra és digne d'ésser meditat. Les ciutats-jardins angleses han arribat a disminuir la llur mortalitat fins a l'encoratjadora xifra d'un 6 per mil, en tant que la mortalitat dels pobles de Catalunya oscila entre el 23 i 35 per mil. I si amb una encertada urbanització es logra que arribem a la xifra de mortalitat anglesa, consideri's l'augment de població que això representaria i la riquesa que pel nostre abandon és pert anyalment.

Aquest apostolat en els pobles deu ésser obra dels nostres Secretaris; ells han d'influir i orientar els regidors en totes les solucions higièniques i estètiques que afecten al pervindre del poble. Que si tenen l'ideal de fer del llur poble un nucli sà i bell, veuràn el llur esforç coronat pel més esplendorós èxit.

La urbanització dels nostres pobles i viles està en mans dels tècnics dels nostres ajuntaments. Que si volem una Catalunya nostra, ha d'ésser amb la condició que al mateix temps que les nostres viles tinguin fisonomia catalana, siguin també ciutats de salut i de bellesa.

R. GIRALT I CASADESÚS
Arquitecte

(De *Renaixement*)

Les aigües minerals Vichy-Etat son les alcalines més superiors i les que millors resultats produeixen preses a domicili. Vichy Hopital (estómac) Vichy Célestins (ronyons) Vichy Grande-Grille (fetxe). Son insostituibles.